

Algorytmy ewolucyjne		
Laboratorium nr 4		
Imię i nazwisko: Jakub Dąbrowski	Prowadzący: dr hab. inż. Iwona Karcz-Dulęba	Termin zajęć: środa 15:15 – 16:45 TP

1. Przebieg laboratorium

Laboratorium polegało na stworzeniu kolejnego algorytmu genetycznego wykorzystując sposób podzielenia długości łańcucha binarnego l na podłańcuchy oraz dwuwymiarową funkcję przystosowania.

Na początku działania algorytmu utworzono nową populację. Po podzieleniu wektora binarnego osobnika każdy z podłańcuchów należało zdekodować, gdzie użyto dekodowania z laboratorium 3 – wyliczenie wartości dziesiętnej z wartości binarnej. Do wyliczenia funkcji przystosowania wykorzystaną przykładową funkcję.

Wewnątrz procedury skorzystano z selekcji turniejowej, gdzie losowano t rodziców z każdego wiersza zainicjowanej populacji. Następnie na daną populację działało krzyżowanie jednopunktowe oraz mutacja z odpowiednimi współczynnikami prawdopodobieństwa. Po wykonanych działaniach następowało wyliczenie nowej funkcji przystosowania oraz obliczenie rezultatów uśrednionych oraz maksymalnych. Algorytm zależał od przebiegów pętli głównej, czyli od liczby generacji l_g .

```
% PROCEDURA GA
P = population(m, l); % m wierszy, l kolumn -> INICJALIZACJA POPULACJI
f = evaluate(P, n); % P populacja, n ilość podłańcuchów -> FUNCKJA PRZYSTOSOWANIA
while i < l_g
    i = i + 1;
    P1 = parent_selection(P, f, m, t); % SELEKCJA RODZICÓW
    P2 = recombine(P1, m, l, pc); % KRZYŻOWANIE
    mutation(P2, m, l, pm); % MUTACJA
    P = P2;
    f = evaluate(P, n); % FUNCKJA PRZYSTOSOWANIA NOWEJ POPULACJI
    f_max(i, 1) = max(f); % WEKTOR F-MAX
    f_sr(i, 1) = mean(f); % WEKTOR F-ŚR
end
```

Fragment kodu przedstawiający implementację procedury algorytmu genetycznego.

% Podział podłańcuchów i wyliczenie funkcji przystosowania z wykorzystaniem dekodowania bin na dec

```
function f = evaluate(P, n)
    m = size(P,1);
    l = size(P,2);
    for i=1:m
        X{i,1} = P(i,1:10);          % pierwszy podział
        X{i,2} = P(i,11:20);         % drugi podział
        x1 = evaluate_bd(X{i,1});
        x2 = evaluate_bd(X{i,2});
        f(i,1) = (25-(x1-5)^2)*cos(2*(x1-5))+(25-(x2-5)^2)*cos(2*(x2-5))+50; % dwuwymiarowa funkcja przystosowania
    end
end
```

Fragment kodu przedstawiający implementację wyliczenia dwuwymiarowej funkcji przystosowania.

2. Badania symulacyjne algorytmu

Badania symulacyjne przeprowadzono przy użyciu selekcji turniejowej (w podpunktach 2.1 oraz 2.2 liczba losowanych rodziców $t = 2$). Warunkiem zatrzymania działania algorytmu jest liczba generacji $l_g = 15$, a długość łańcucha binarnego równała się $l = 20$. Poniżej zostały podane parametry wejściowe, którymi manipulowano, aby uzyskać satysfakcjonujące wyniki.

% Parametry wejściowe – zmieniane podczas badań symulacyjnych

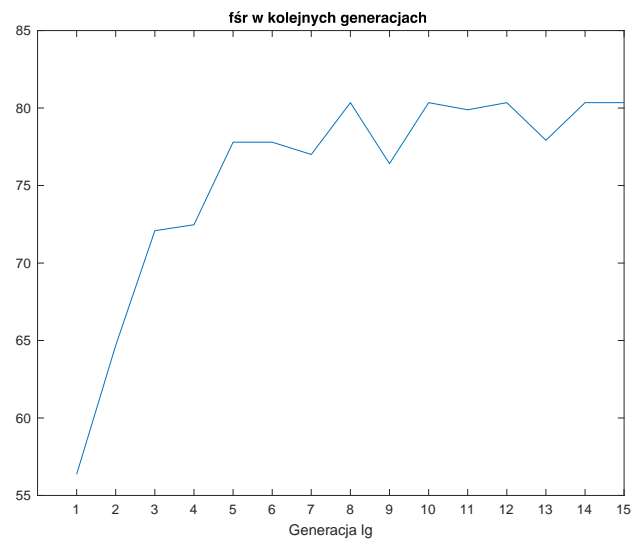
```
m=40; % rozmiar populacji m -> liczba parzysta
l=20; % długość łańcucha binarnego chromosomu l
lg=15; % liczba generacji lg, przebiegów pętli głównej
n=2; % ilość podłańcuchów
li=1:n; % wektor podziału podłańcuchów
pc=0.7; % prawdopodobieństwo krzyżowania pc
pm=0.12; % prawdopodobieństwo mutacji pm
t=2; % liczba rodziców
i=0; % początek pętli
```

Fragment kodu przedstawiający bazowe parametry wejściowe.

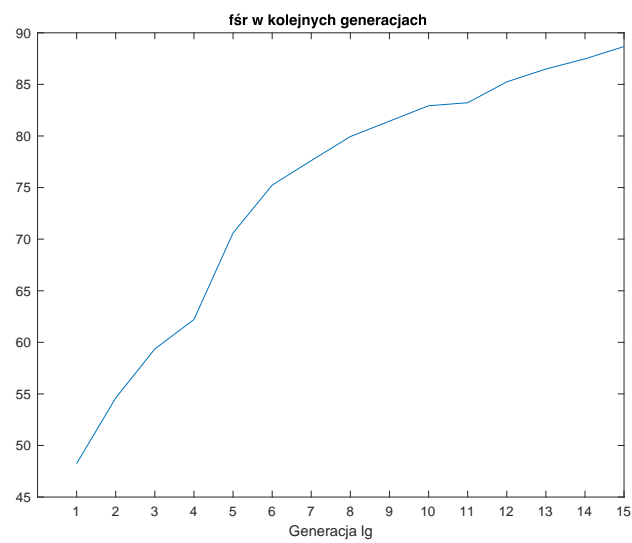
2.1. Wpływ parametrów na działanie algorytmu

a) Różna wielkość populacji

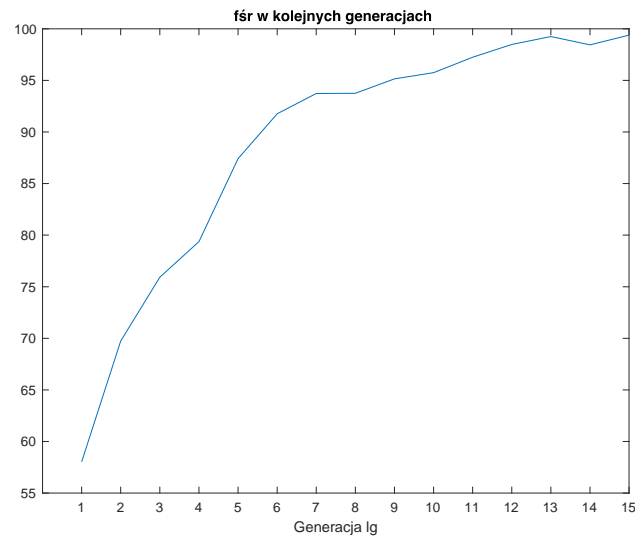
- $m = 10$

- $m = 20$

- $m = 40$

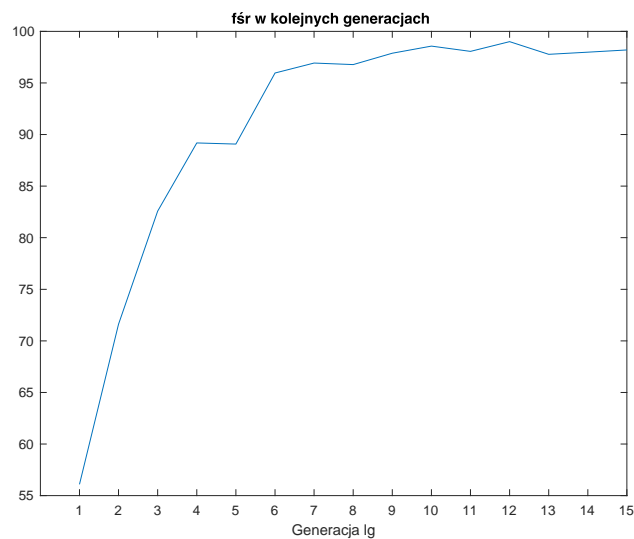

Spoglądając na otrzymane wyniki uśrednionej funkcji przystosowania widać, że dla populacji $m = 40$ wartości następnych generacji uzyskiwały wynik lepszy niż dla populacji mniejszej.

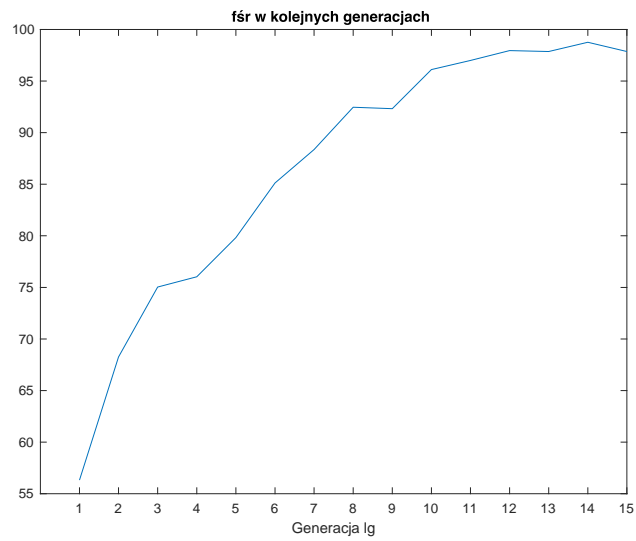
b) Różne prawdopodobieństwa krzyżowania

Wykresy w tym podpunkcie wygenerowano dla populacji $m = 40$ oraz prawdopodobieństwa mutacji $p_m = 0.12$.

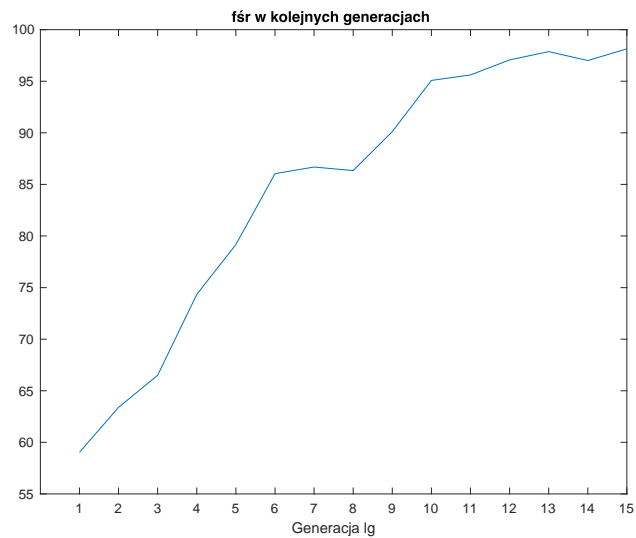
- $p_c = 0.25$

- $p_c = 0.5$

- $p_c = 0.75$

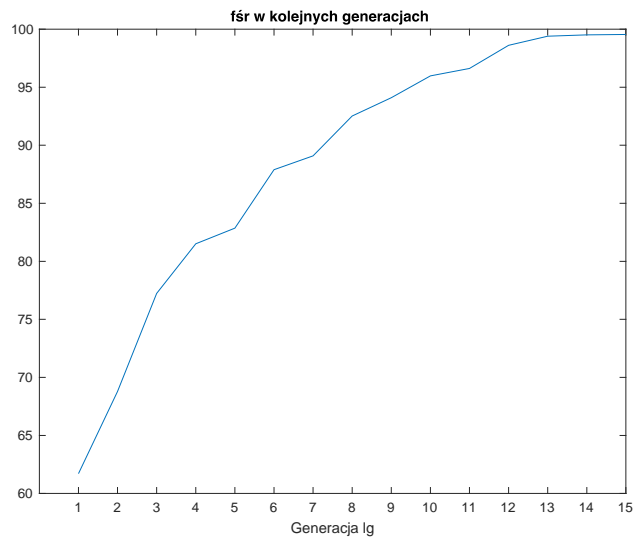

Najkorzystniej prezentuje się wynik uzyskany przy prawdopodobieństwie krzyżowania równym $p_c = 0.25$. Uśredniona funkcja przystosowania w kolejnych generacjach uzyskuje szybciej wyższą wartość.

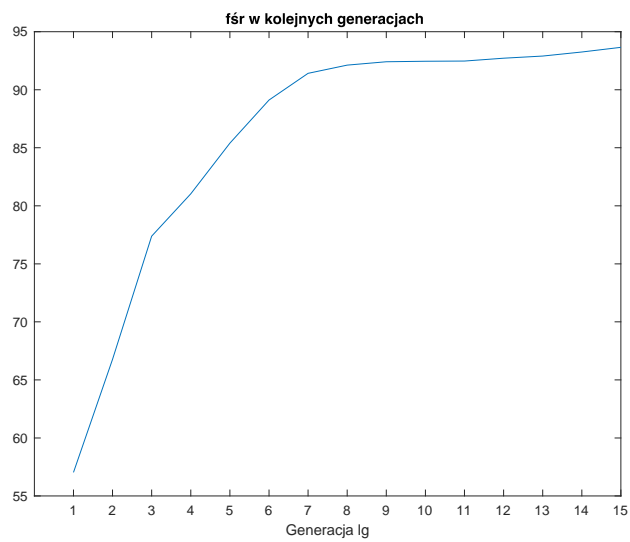
c) Różne prawdopodobieństwa mutacji pojedynczego bitu

Wyniki w tym podpunkcie uzyskano dla populacji $m = 40$ oraz prawdopodobieństwa krzyżowania $p_c = 0.25$

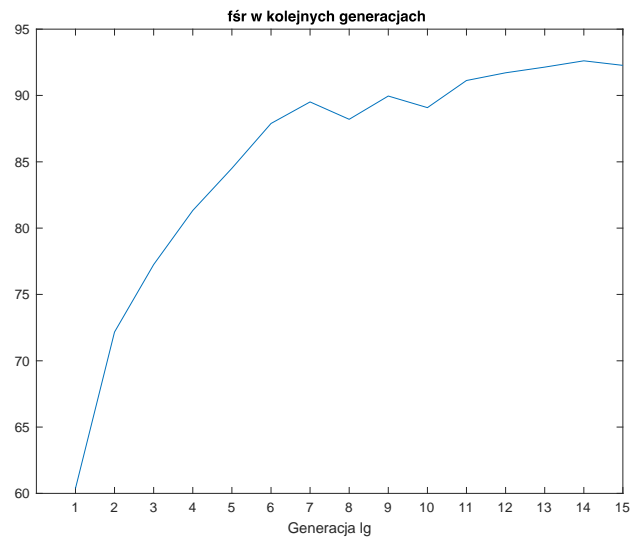
- $p_m = 0.01$

- $p_m = 0.02$

- $p_m = 0.05$

Uśredniając wyniki i spoglądając na uśrednione wykresy zaobserwowano, że algorytm dobrze prezentował się dla $p_m = 0.02$.

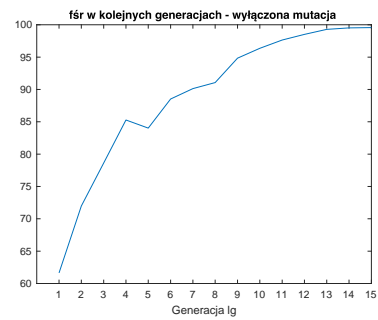
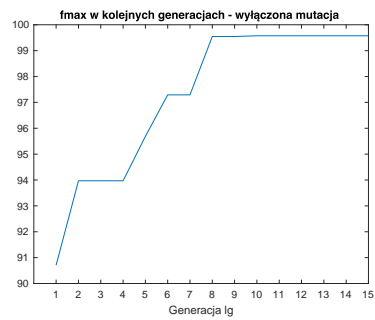
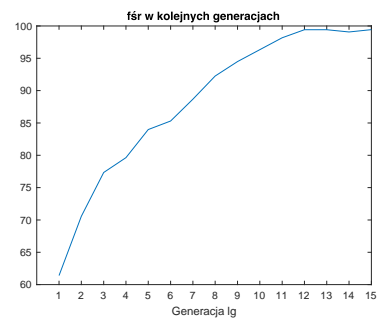
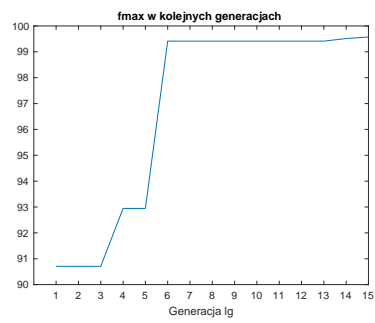
2.2. Przebieg ewolucji

W tym zadaniu należy zbadać przebieg ewolucji dla najlepszych uzyskane parametry uzyskane poprzednio:

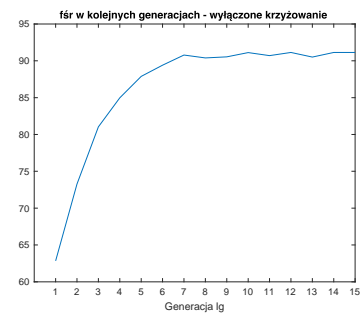
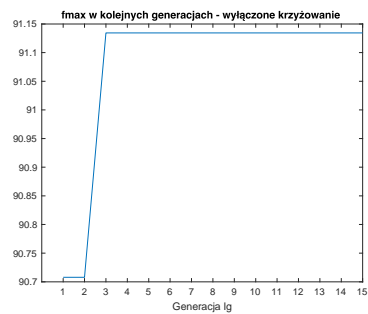
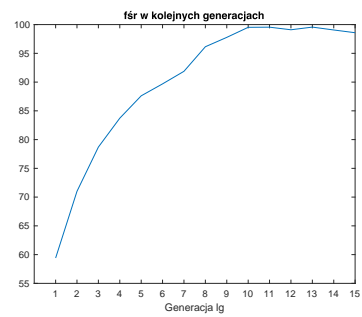
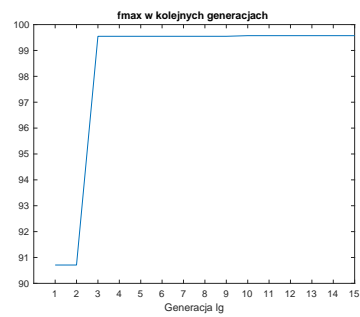
- wielkość populacji $m = 40$
- prawdopodobieństwo krzyżowania $p_c = 0.25$
- prawdopodobieństwo mutacji pojedynczego bitu $p_m = 0.02$

Algorytmy ewolucyjne zależą od populacji początkowej (losowość). Z racji tego obliczenia zostały przeprowadzone dla takiego samej populacji początkowej o rozmiarze 40×20 ($m \times l$).

a) wyłączona mutacja

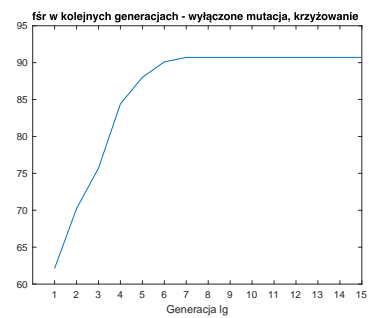
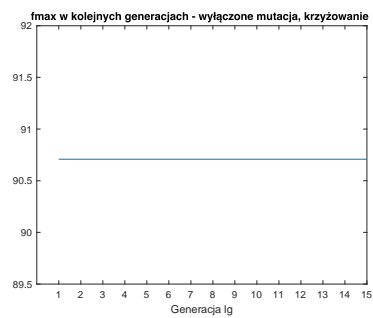
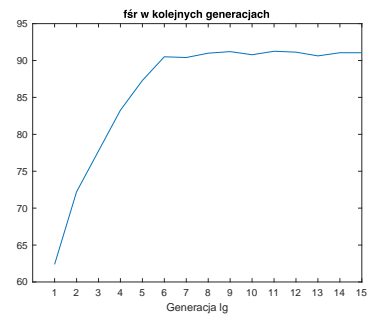
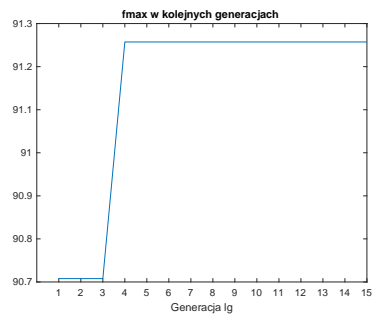

b) wyłączone krzyżowanie

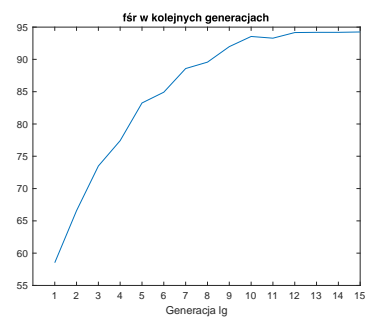
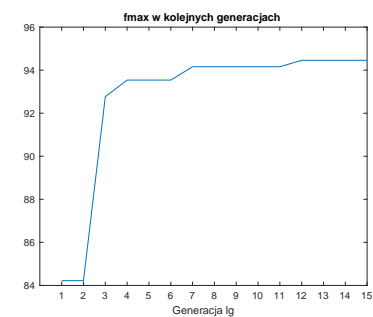
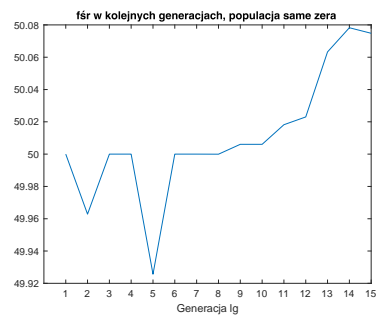
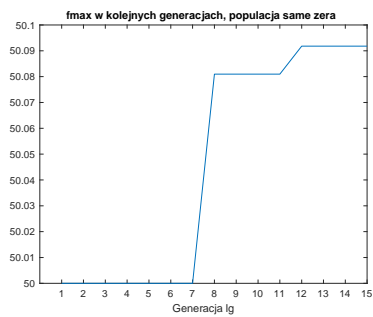

c) wyłączona mutacja i krzyżowanie

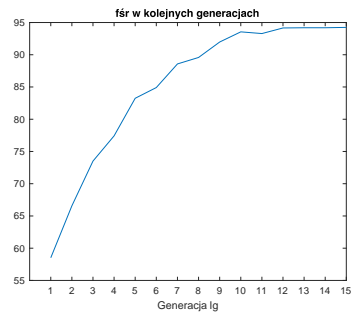
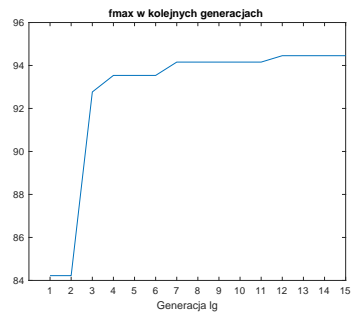
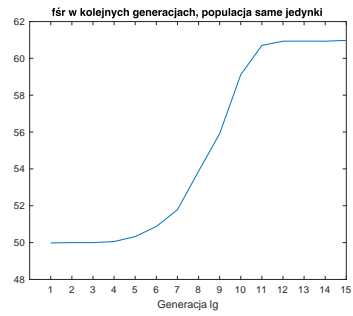
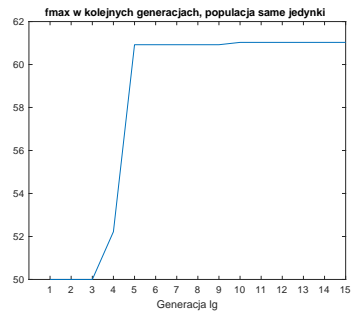

d) Jednorodnej populacji początkowej

- same zera ($P = \text{zeros}(m,l)$)

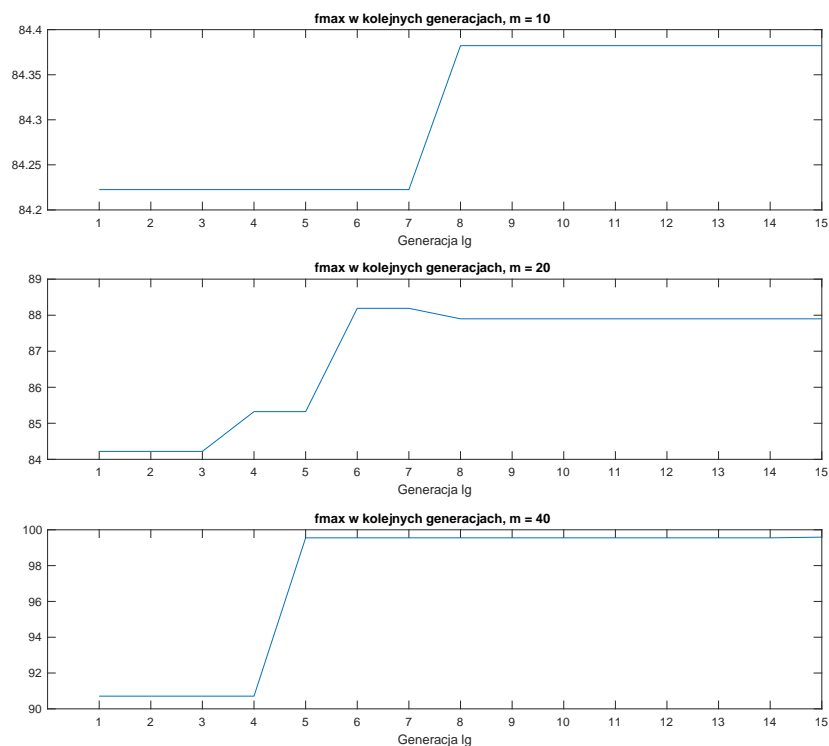
- same jedynki ($P = \text{ones}(m, l)$)

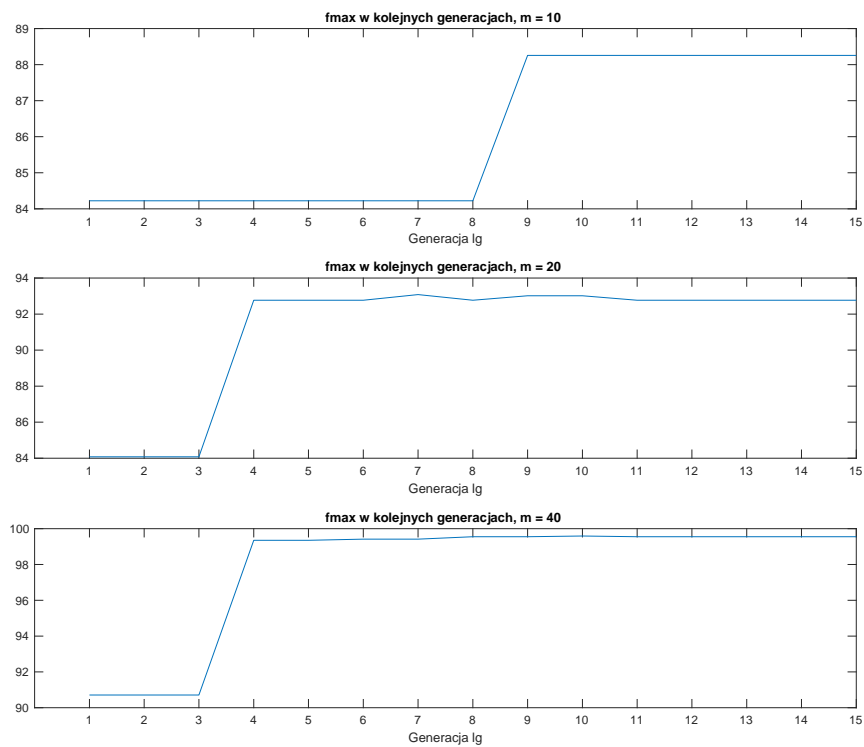
2.3. Wpływ na efektywność rozmiaru turnieju dla selekcji turniejowej

W tym zadaniu przyjęto miarę efektywności algorytmu jako najlepsze rozwiązanie znalezione przy zadanej liczbie generacji ($l_g = 15$). Badanie przeprowadzono dla 2 rozmiaru turnieju ($t = 2, 3$) w selekcji turniejowej oraz dla 3 wartości rozmiaru populacji ($m = 10, 20, 40$).

- $t = 2$

- $t = 3$

- Tabelka porównująca maksymalne wartości populacji ($f_{\max}$)

	$t = 2$	$t = 3$
$m = 10$	84.38	88.23
$m = 20$	88.18	93.61
$m = 40$	99.42	99.59

Analizując otrzymane wykresy oraz spoglądając na zestawienie maksymalnych wartości populacji można stwierdzić, że optymalnym współczynnikiem w selekcji turniejowej jest $t = 3$ (liczba losowanych rodziców). Dla największego rozmiaru populacji $m = 40$ otrzymany $f_{\max}$ nie różnił się znacznie dla obu współczynników. Różnice natomiast widać przy rozmiarze populacji $m = 10$ i $m = 20$, gdzie wyraźnie uzyskują przewagę wyniki $f_{\max}$ dla współczynnika $t = 3$.